

Broj: 03-02-983/2023
Sarajevo, 31.08.2023. godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO**

Primljeno: 04-09-2023			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01,02	-02-	2205	/23 B

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

- Predstavnički dom -
gđa Mirjana Marinković - Lepić, predsjedavajuća
- Dom naroda -
gosp. Tomislav Martinović, predsjedavajući

Poštovani,

U skladu sa članom IV.B.3.7.c) (III) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, a u vezi sa članom 172. stav (1) Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08 i 26/20) i članom 164. stav (1) Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09 i 24/20), **radi razmatranja i usvajanja po skraćenom postupku, dostavljam Vam PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O OBAVEZNIH OSIGURANJIMA U SAOBRAĆAJU**, koji je utvrdila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 12. sjednici, održanoj 31.08.2023. godine.

Prijedlog zakona se dostavlja na službenim jezicima i pismima Federacije Bosne i Hercegovine.

S poštovanjem,

Prilog u printanoj i elektronskoj formi (CD):

- Prijedlog zakona na bosanskom jeziku,
- Odredba Zakona koja se mijenja,
- Obrazac broj 2,
- Obrazac IFP NE i
- Zakon o obaveznim osiguranjima u saobraćaju („Službene novine Federacije BiH“, br. 57/20 i 103/21) (CD)

**Co: Federalno ministarstvo finansija-
Federalno ministarstvo financija
gosp. Toni Kraljević, ministar**

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O OBAVEZNIM OSIGURANJIMA U
SAOBRAĆAJU**

Sarajevo, august 2023. godine

PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO SKRAĆENOM POSTUPKU

Predlažemo da se Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju, donese po skraćenom postupku, u skladu s članom 172. Poslovnika Predstavničkog doma i članom 164. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH, koji predviđaju da se zakon može donijeti **po skraćenom postupku** kad nije u pitanju složen i obiman zakon.

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O OBAVEZNYM OSIGURANJIMA U
SAOBRAĆAJU**

Član 1.

U Zakonu o obaveznim osiguranjima u saobraćaju („Službene novine Federacije BiH“, br. 57/20 i 103/21), u članu 11. u stavu (2) riječi: „kraja oktobra 2023.“ zamjenjuju se datumom „31.12.2026. godine“.

U stavu (3) zarez i riječi: „koji ostaju na snazi do kraja oktobra 2026. godine“ brišu se.

U stavu (6) na kraju teksta iza riječi „Agencija“ dodaju se riječi: „i primjenjuje je do donošenja Odluke Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o datumu stupanja na snagu slobodnog formiranja cijena osiguranja od autoodgovornosti u skladu s evropskim propisima“.

U stavu (7) riječi: „Saglasnost Agencije iz stava (3) ovog člana prestaje da važi istekom roka iz stava (3) ovog člana, nakon tog roka“ zamjenjuju se riječima: „Nakon donošenja Odluke iz stava (6) ovog člana“.

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

O B R A Z L O Ž E N J E
PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O
OBAVEZNIH OSIGURANJIMA U SAOBRAĆAJU

I - USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju sadržan je u članu III.1 tačka c) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, koji je izmijenjen amandmanima VIII, LXXXIX i CVI i članu IV.A 20.(1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojima je u isključivoj nadležnosti Federacije donošenje propisa o finansijama i fiskalna politika Federacije BiH, a Parlament Federacije BiH uz ostala ovlaštenja predviđena Ustavom, odgovoran je za donošenje zakona o vršenju dužnosti u federalnoj vlasti.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Osiguranje od autoodgovornosti predstavlja obavezni vid osiguranja koji je nastao kao rezultat neprekidnog tehnološkog napretka i konstantnog povećanja broja vozila na cestama što je vodilo ka potrebi nametanja zakonske obaveze vlasnicima, odnosno korisnicima motornih vozila da svoju građanskopravnu izvanugovornu odgovornost za moguću štetu povjere osiguravajućim društvima čime su postignuti višestruki ciljevi, odnosno oštećenom licu je omogućeno namirenje štete na jednostavniji i lakši način putem direktnog zahtjeva prema osiguravaču kao finansijski stabilnom privrednom subjektu, a s druge strane, osigurano lice se, za iznos plaćene premije osiguranja, oslobađa obaveze plaćanja štete iz vlastitih sredstava čime se sprječava njeno osiromašenje.

Radi navedenog je opravdan interes šire društvene zajednice za njihovom zaštitom koji podrazumijeva potrebu određenog stepena državne intervencije u sferi regulacije prava i obaveza osiguravaču, osiguranika i trećeg lica iz ugovora o osiguranju od autoodgovornosti, što podrazumijeva nužnu državnu intervenciju i u pogledu uređivanja visine premije ove vrste osiguranja.

Izmjenom odredbe produžava se period primjene zajedničke tarife do kraja 2026. godine, a Vlada Federacije Bosne i Hercegovine će Odlukom propisati datum stupanja na snagu slobodnog formiranja cijena osiguranja od autoodgovornosti u skladu sa evropskim propisima.

Ovakav prijedlog se zasniva na zaključku o potrebi poduzimanja aktivnosti na identifikaciji rizika prije prelaska na tzv. Djelimičnu liberalizaciju tržišta osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine od autoodgovornosti u 2023. godini, odnosno namjeravanoj potpunoj liberalizaciji u 2026. godini i nužnosti procjene je li na osnovu pokazatelja poslovanja u periodu nakon stupanja na snagu Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju („Službene novine Federacije BiH“, br. 57/20 i 103/21) tržište osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine spremno za uvođenje liberalizacije, odnosno nadilaze li rizici i očekivane negativne posljedice od planirane liberalizacije korist koja bi se u dugom roku, po ispunjenju dodatnih preduslova, ostvarila iz ovog procesa.

Nezavisno od suštinskog smisla deregulacije i liberalizacije tržišta obaveznog osiguranja koji je sadržan u nastojanju da se osiguraniku omogući transparentna i šira ponuda na slobodnom tržištu gdje vladaju zakoni ponude i potražnje, nužno je u

procesu deregulacije i liberalizacije tržišta obaveznog osiguranja voditi računa o zadržavanju postignutog stepena zrelosti i odgovornosti osiguravajućih društava u cilju očuvanja posebnog javnog interesa, odnosno zaštite žrtava saobraćajnih nezgoda. Neosporno je da će daljim jačanjem tržišta osiguranja, kao i utjecaja politike zaštite potrošača, model apsolutnog administrativnog nadzora u određenom trenutku biti neadekvatan radi čega će u konačnici doći i do liberalizacije tarifa i uslova obaveznog osiguranja od autoodgovornosti.

Prilikom razmatranja ispunjenosti uslova za deregulaciju i liberalizaciju tržišta obaveznog osiguranja od autoodgovornosti nužno je voditi računa i o zakonskoj obavezi povećanja osiguranih svota na koje se ugovara obavezno osiguranje u slučaju štete kako je to predviđeno odredbama Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju („Službene novine Federacije BiH“, br. 57/20 i 103/21) čime se društva za osiguranje izlažu potencijalnom riziku od mogućnosti isplata po osnovu nastalih šteta većim i za 100% od maksimalnih iznosa šteta koje su bile predviđene odredbama Zakona o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostale odredbe o obaveznom osiguranju od odgovornosti („Službene novine Federacije BiH“, broj 24/05), što može imati negativan utjecaj na stabilnosti fondova koji društva za osiguranje formiraju za ispunjavanje obaveza iz ugovora o osiguranju.

Pored efekta povećanja osiguranih svota na koje se ugovara obavezno osiguranje u slučaju štete, kako je to predviđeno odredbama Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju („Službene novine Federacije BiH“, br. 57/20 i 103/21), potrebno je uzeti u obzir i negativne učinke inflacije na globalnom planu što posljedično vodi značajnom rastu visine materijalnih šteta i time utječe na stabilnosti fondova koji društva za osiguranje formiraju za ispunjavanje obaveza iz ugovora o osiguranju kao i znatno skraćenje u pogledu rokova za rješavanje odštetnih zahtjeva i obavezu isplate neospornog dijela štete, što je zaštitilo položaj oštećenika, ali i istovremeno predstavljalo izazov za osiguravače, kako u pogledu osiguravanja adekvatnosti i stabilnosti fondova koji društva za osiguranje formiraju za ispunjavanje obaveze iz ugovora o osiguranju.

Imajući u vidu sve navedeno, smanjenje premije osiguranja u rokovima koji su predviđeni trenutno važećim zakonskim odredbama, može se zaključiti kako bi to vodilo značajnom riziku za stabilnost tržišta osiguranja s mogućim negativnim utjecajem na likvidnost pojedinih osiguravajućih društava.

Predloženim izmjenama Bosna i Hercegovina zadržava fokus na cilju da realizira obaveze koje je preuzela potpisivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju s Evropskom unijom 16. juna 2008. godine, odnosno obavezu usklađivanja s direktivama kojima se uređuju imovinska osiguranja (Treća direktiva za imovinska osiguranja /92/49/EEC/ i s njom u vezi s Direktivom /90/618/EEC o slobodnom obavljanju poslova osiguranja od autoodgovornosti) bez određivanja jednog nepromijenjenog vremenskog okvira u kojemu će doći do administrativne kontrole uslova i cijena osiguranja imajući pri tome u vidu da su standardi EU na ovom polju izuzetno kompleksni u cilju postizanja ravnoteže, pri čemu s jedne strane ti propisi moraju omogućiti nesmetan rad društva za osiguranje, a s druge strane osigurati razvijene i sofisticirane modele nadzora.

Izuzetna društvena i ekonomsko – finansijska važnost ovog sektora diktira nužnost ciljane strukturalne pripreme radi izbjegavanja takozvanog „grčkog sindroma“ i ponavljanja ranijih negativnih iskustava iz BiH u oblasti obaveznog osiguranja od autoodgovornosti, kao i da se pri tome osigura da se deregulacija obavi na način kako je to urađeno npr. Njemačkoj i Austriji, odnosno po uzoru na rješenja iz Republike Slovenije ili Crne Gore.

Model koji se predlaže planiranom izmjenom postojećeg zakonskog rješenja nije jedinstven i izoliran primjer s obzirom da ostale zemlje regiona (s izuzetkom zemalja članica EU), imaju izravnu ili neizravnu kontrolu cijena kada su u pitanju ove usluge, odnosno da, osim u zemljama koje su članice EU, nije uvedena liberalizacija cijene usluga obaveznog osiguranja od autoodgovornosti i da je, u skladu sa zakonskim rješenjima u Crnoj Gori i Srbiji, proces liberalizacije pomjeren do ulaska ovih zemalja u EU (Republika Hrvatska je postupak liberalizacije provela nakon ulaska u EU).

III - USKLAĐENOST PROPISA S EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

Odredbama ovog zakona se ne vrši usklađivanje s propisima Evropske unije.

IV - OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBI

Član 1.

Izmjenom odredbe produžava se period primjene zajedničke tarife do kraja 2026. godine, dok će Vlada Federacije BiH Odlukom propisati datum stupanja na snagu slobodnog formiranja cijena osiguranja od autoodgovornosti u skladu s evropskim propisima.

Član 2.

Odnosi se na stupanje na snagu zakona i objavljivanje u "Službenim novinama Federacije BiH".

V - FINANSIJSKA SREDSTVA

Za donošenje ovog zakona nisu potrebna dodatna finansijska sredstva iz Budžeta.

ZAKON
O OBAVEZNYM OSIGURANJIMA U SAOBRAĆAJU
(„Službene novine Federacije BiH“, br. 57/20 i 103/21)

Tekst odredbe koja se mijenja

Član 11.

(Uslovi osiguranja i tarife premija osiguranja)

- (1) Društvo za osiguranje koje obavlja vrste osiguranja iz člana 2. ovog zakona dužno je propisati uslove osiguranja od autoodgovornosti, kao i uslove osiguranja i tarife premija za vrste obaveznih osiguranja iz člana 2. stava (1) tač. a), c) i d) ovog zakona i dostaviti ih Agenciji za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija) najkasnije osam dana od dana donošenja.
- (2) Agencija donosi zajedničku tarifu premija i propisuje uslove za osiguranje od autoodgovornosti, koji ostaju na snazi do kraja oktobra 2023. godine.
- (3) Najkasnije 90 dana prije isteka roka iz stava (2) ovog člana, društvo za osiguranje dužno je Agenciji dostaviti, radi davanja saglasnosti, vlastitu tarifu premija i cjenovnik za osiguranje od autoodgovornosti, koji ostaju na snazi do kraja oktobra 2026. godine.
- (4) Agencija izdaje saglasnost iz stava (3) ovog člana ako su tarifa premija i cjenovnik u skladu s propisima o osiguranju, aktima Agencije, aktuarskim načelima i pravilima struke.
- (5) Agencija donosi smjernice koje su društva za osiguranje dužna primjenjivati u izračunavanju tarife premija iz stava (3) ovog člana.
- (6) Danom prestanka važenja zajedničke tarife premija i cjenovnika za osiguranje od autoodgovornosti iz stava (2) ovog člana društvo za osiguranje stječe pravo na primjenu vlastite tarife premija i cjenovnika za osiguranje od autoodgovornosti iz stava (3) ovog člana za koju je dobilo prethodnu saglasnost Agencije.
- (7) Saglasnost Agencije iz stava (3) ovog člana prestaje da važi istekom roka iz stava (3) ovog člana, nakon tog roka prestaje obaveza društva za osiguranje da pribavlja prethodnu saglasnost Agencije na tarifu premija i cjenovnik za osiguranje od autoodgovornosti.
- (8) Uz tarifu premija iz st. (1), (3) i (7) ovog člana društvo za osiguranje dužno je Agenciji dostavljati i: a) tehničke osnove koje upotrebljava pri utvrđivanju tarifa premija, b) pozitivno mišljenje ovlaštenog aktuaru o adekvatnosti tehničkih osnova i premija koje se izračunavaju za rizike koji se preuzimaju u osiguranju, te o njihovoj mogućnosti za trajno ispunjavanje svih obaveza društva za osiguranje iz ugovora o osiguranju, uključujući i formiranje dovoljnih tehničkih rezervi za osiguranje.

- (9) Agencija je nadležna da kao mjere nadzora nalaže izmjene, odnosno dopune uslova osiguranja i tarifa premija ukoliko utvrdi da oni nisu usaglašeni s ovim zakonom, aktima Agencije, aktuarskim načelima i pravilima struke.
- (10) Društvo za osiguranje dužno je uslove osiguranja iz stava (1) ovog člana, koji su dostavljeni Agenciji u okviru obaveze obavještanja, učiniti javno dostupnim.
- (11) Obavezno osiguranje od autoodgovornosti može se zaključiti na period kraći od godine dana samo u skladu s uslovima i tarifi premije osiguranja iz stava (1) ovog člana.

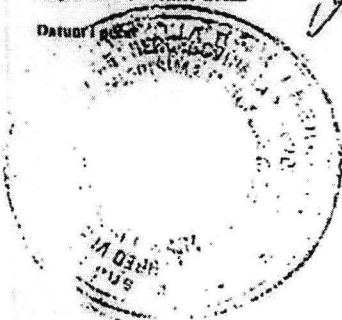
Obrazac broj: 2

KONTROLNA IZJAVA O PROVEDENOJ PROCJENI UTJECAJA PROPISA

Kontrolna izjava o provedenoj procjeni utjecaja propisa			
Naziv prednacrt/nacrta zakona		Nacrt zakona o izmjenama i dopuni Zakona o obveznim osiguranjima u prometu	
Datum		23.08.2023. godine	
Kontrolno područje		DA	Obrazložena Ureda
AKTIVNOST			
Naziv prednacrt/nacrta zakona je naveden i razumljiv		DA	
Naveden je naziv i kontakt obrađivača		DA	
Naveden je datum		DA	
DEFINIRANJE PROBLEMA			
Problem je jasno i sažeto objašnjen		DA	
Ciljevi su jasno i sažeto objašnjeni		DA	
Očekivani rezultati su jasno i sažeto objašnjeni		DA	
KONZULTACIJE			
Zainteresirane strane su jasno definirane		DA	
Proces konzultacija je jasno i sažeto objašnjen		DA	
PREDLOŽENA RJEŠENJA			
Predložena su normativna i nenormativna rješenja		DA	
Definirani su rizici predloženog rješenja		DA	
Definiran je utjecaj rješenja na proračun		DA	
Definiran je utjecaj rješenja na gospodarstvo, društvo, okoliš te održivi razvoj i zdravlje ljudi		DA	
Definiran je način primjene i usuglašenost s ostalim propisima		DA	
Definirano je prijelazno razdoblje		DA	
PROCJENA PROVEDENA SUKLADNO UREDBI		DA	

URED VLADE FBiH ZA ZAKONODAVSTVO I USKLADENOST
SA PROPISIMA EUROPSKE UNIJE
Željko Siladi, direktor Ureda

Datum: _____

OVLAŠTENA OSOBA

[Handwritten signature]

OBRAZAC IZJAVA O FISKALNOJ PROCJENI

Obrazac IFP NE

A 1. Obradivač propisa

	KOD	NAZIV
Razdjel	1601	FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA

B 2. Osnovni podaci o prijedlogu propisa

Vrsta propisa/akta	Zakon	NE	Odluka	NE	Strategija	NE
	Uredba	NE	Drugi akti	NE	Drugi akti planiranja	NE
Naziv propisa/akta	NACRT ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O OBVEZNIM OSIGURANJIMA U PROMETU					

C 3. Izjava o nepostojanju dodatnih fiskalnih efekata predloženog propisa

ZA REALIZACIJU NACRTA ZAKONA
 O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O OBVEZNIM OSIGURANJIMA U PROMETU
 NIJE POTREBNO OBEZBIJEDITI FINANSIJSKA SREDSTVA IZ BUDŽETA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

D 4. Pečat i potpis odgovornog lica

MINISTAR
Tom Krajević

Mjesto i
datum

Sarajevo, 22.03.2023. godine

